

Лебідь Ольга Миколаївна,
студентка магістратури, старша викладачка
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти, майстер виробничого навчання
Державного навчального закладу «Буцький
політехнічний професійний ліцей»

ВАЖЛИВІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙНОСТІ У ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНІЙ ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Освіта покликана виховувати свідомих громадян, розвивати у них творчий потенціал, допомагати розвиватись і знайомити із базовими поняттями наук, виховувати моральні якості. А професійно-технічна освіта повинна формувати конкурентоспроможних фахівців, які будуть здатні продуктивно працювати в умовах виробництва і утримувати економіку своєї держави. Останні десятиліття важливим аспектом розвитку економіки нашої країни, чи будь-якої іншої, її громадян є знання інформаційних технологій. Саме вони по максимуму використовуються на виробництві і в навчанні у передових країнах. Використання автоматизації і інформатизації прискорює виробничий процес, дозволяє отримувати ті самі результати при менших затратах людської праці. Тому все більш актуальною є розумова інтелектуальна праця з використанням новітніх технологій. Саме це повинно впроваджуватись і у виробничому навчанні: використання комп'ютерів новітнього зразка, інтерактивних пристроїв наглядної демонстрації процесу виробництва і можливість практикуватись із технологіями майбутнього. Адже майбутні фахівці повинні знайомитись із технологіями майбутнього, застарілі пристрої у навчанні тягнутимуть економіку країни назад [1].

Епоха швидких змін, яка наступила із третім тисячоліттям вимагає від фахівця постійного самовдосконалення, недостатнім є навчання, набуте після школи і недостатньо буває навіть практики: із впровадженням нових технологій

необхідне підвищення кваліфікації, без якого подальша праця може бути неможлива або навіть небезпечна. Тому дуже важливим напрямком є навчання дорослих протягом життя. Навіть провадивши свою діяльність на відносно високому рівні, швидкий темп розвитку людства змушує нас навчатись протягом всього життя. У цьому допомагає держава: видаються спеціальні нормативно-правові акти, які закликають або змушують фахівців проходити підвищення кваліфікації, вказують як саме і де краще його пройти. У воєнний стан зміну діяльності або підвищення кваліфікації часто проводять безкоштовно волонтери, в тому числі із Заходу. Одним із таких документів, який спонукає заклади, наприклад, вищої освіти, впроваджувати інноваційні технології у своїй діяльності є Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2023 роки.

Інноваційність – це здатність запроваджувати нововведення. Вона може стосуватись як окремого майстра, так і закладу загалом. Зміни – це завжди стрес для окремої особи чи організації, але це завжди їх розвиток. Це – вихід із «зони комфорту». Навіть якщо особа може запроваджувати в своїй діяльності зміни, вони не є досить складними для неї, її може бути важко змінити звички на роботі. І часто особи, навіть інтелектуально достатньо розвинені, чинять опір, бо не готові змінювати свої звички. Потім, запровадивши інновації на робочому місці, вони розуміють, що стало краще. Інноваційність в закладі освіти – це завжди вклад коштів. Держава часто намагається уникнути зайвих витрат, а працівники вкладають власний кошт в розвиток організації, що знижує їхній рівень життя і благополуччя їхніх сімей. Залишки паразитарних владних інститутів все ще можна помітити, але проти них стало легше боротись в нинішніх реаліях.

Тому важливо запроваджувати інноваційні технології з високою вигодою для працівників закладу, для його студентів, вимагаючи від власника приватного підприємства або держави того, що вони повинні робити.

Інноваційні методи викладання – це не завжди комп'ютери. Існують також новітні способи викладання матеріалу та його засвоєння, методи

проведення практики. Наприклад, це майстер-класи або ділова гра. Ділова гра може застосовуватись для підготовки майбутніх керівників. Багато людей іде в менеджмент, маючи лише жагу до влади, проте нічого не знають про управління і не піклуються про своїх підлеглих. Інші ж, навпаки, знають як ефективно управляти, проте не бачать себе на місці лідера. Такі прийоми виробничого навчання, як ділова гра, допоможуть підготувати майбутнього керівника, позбутись від невпевненості гідних кандидатів і показати амбіційним особам з лідерськими якостями як, все-таки, може бути важко управляти, виявити в колективі людей з інноваційністю і тих, хто любить пливти за течією.

Ділова гра – це вид рольової гри, при якій учасники навчального процесу приміряють роль керівника, підлеглого чи інших посад в організації, імітуючи певну ситуацію на виробництві чи бізнес-процес, відштовхуючись від гіпотетичної ситуації, або беручи за приклад казки або анекдот, приводячи її до реального життя [2].

У багатьох закладах професійно-технічної освіти великий потенціал, куди можна рухатись в сфері інформатизації і запровадження інформаційних технологій. Наприклад, дуже актуальним є запровадження єдиного порталу для закладу, де будуть реєструватись викладачі та студенти, тобто єдиний навчальний простір для учасників навчання конкретного навчального закладу. А також, такі напрями реалізації інноваційного потенціалу:

- застосування віртуальної реальності в процесі навчання;
- запровадження електронного документообігу, що спрощуватиме бюрократичні процеси, дозволить підписувати документи навіть вдома або у відрядженні, збереже навколишнє середовище;
- автоматизація усіх видів діяльності у закладі. Ті інформаційні процеси, які можна автоматизувати і перенести в хмарні сховища – бажано це зробити. Як прикро у 2023 році чути про віруси на флешках від висококваліфікованих майстрів виробничого навчання у нинішніх ліцєях;

– розробки власних комп'ютерних програм, які будуть пристосовані саме під конкретний освітній заклад;

– інформатизація і автоматизація процесу управління, де управлінські рішення зможуть провадитись більш прозоро і оперативно, деякі із них, які не є конфіденційними, можуть бути показані широкому загалу, провадитись в інформаційному просторі закладу, що допоможе боротись з корупцією чи випадками булінгу;

– цілісний інформаційний елемент приєднаний до інфопростору освітнього сектору держави.

Як же провадити виробництво програмного забезпечення для державних установ, коли в казні немає грошей і держава веде бойові дії? По-перше, ми маємо допомогу від західних партнерів. По-друге у нас в країні так актуальна підготовка майбутніх ІТ-спеціалістів, які виконують свою роботу безкоштовно, поки навчаються, напрацьовуючи портфолію, яке в майбутньому добре розрекламує їх і допоможе гарно заробляти. А найкраща підготовка може бути лише на практиці [3].

Однією з проблем на шляху запровадження інновацій є неможливість пристосування нормативної бази на рівні держави до нових викликів. Тому все більше дається свободи дій окремим закладам освіти, органам місцевого самоврядування, які пристосовуються до особливостей роботи саме свого регіону, закладу. Світ не стоїть на місці, а швидка зміна законодавства призводить до правопорушень, штрафів, що теж не дуже добре відображається на роботі і настрої громадян.

Тому управління навчальним закладом повинно включати ознайомлення із законодавчими змінами, мають бути безкоштовні семінари чи вебінари для різних категорій спеціалістів, професіоналів щодо змін в законодавстві, які стосуються їхньої діяльності. Навчальні заклади мають брати активну участь в законотворчості, звертаючись до органів місцевої влади зі своїми проблемними питаннями, або якщо централізовано від держави є пропозиція щодо прийомок

ініціатив законодавчої зміни від навчальних закладів, необхідно брати активну в цьому участь.

Для цього потрібно постійно задавати питання, що можна покращити у закладі, де він відстає, що необхідно для того, щоб залишатись конкурентоспроможним. Багато хто собі таких питань не задає і не займається подібними роздумами [4].

Отже, впровадження інноваційних технік і технологій дуже важливі, проте даний процес стикається з деякими викликами. Всі інновації, які з'являються в швидкозмінюючому світі придумують інші люди, які бачать, що нинішня система роботи не приносить плодів. Тому кожен має думати, як би покращити своє життя, роботу в професійно-технічному закладі, це і є основою запровадження інновацій.

Список використаної літератури

1. Денисюк Н. Б. Сучасні методи проведення уроків виробничого навчання. *Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій* : матеріали III Всеукраїнського науково-методичного семінару (1 листопада 2019 року) Суми: Вінниченко М. Д., 2019. С.124.

2. Леонтєва І. В. Метафорична ділова гра як інноваційний метод навчання. *Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій*: матеріали VI Всеукраїнського науково-методичного семінару (4 листопада 2022 року). Глухів, 2022. С. 177-179.

3. Горбатюк Р. М. Цифрова трансформація освітнього процесу в контексті підготовки викладачів професійного навчання. *Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій* : матеріали V Всеукраїнського науково-методичного семінару (5 листопада 2021 року). Глухів, 2021. С. 19-20.

4. Рубан І. С. Розробка роздаткового матеріалу з застосуванням інноваційних технологій для проведення уроків виробничого навчання по професії «Модельник дерев'яних моделей» (доповідь). URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/0100grg4-13b2.doc.html> (дата звернення: 11.10.2023).